

Elżbieta Zarych

NADSTAW UCHA!

**Ćwiczenia z języka polskiego
dla obcokrajowców rozwijające
rozumienie ze słuchu**

NOWELA
WYDAWNICTWO

Opracowanie graficzne i skład: Michał Zieliński
Projekt okładki: Dobrawa Brzezińska
Redaktor prowadzący: Emilia Zwoniarska
Nagrania: studio COVERIUS
Głosu do nagrań użyczyli:
Sławomir Bajew, Paweł Binkowski, Aneta Fiega, Karolina Mańkowska, Krzysztof Mańkowski, Piotr Mańkowski,
Katarzyna Nowak, Monika Skitkowska, Joanna Świercz, Bożena Tychanicz-Hoffman, Emilia Zwoniarska

Nowela sp. z o.o.
ul. Żmigrodzka 41/49
60-171 Poznań
Dział handlowy (+48 61) 847 40 40
www.nowela.pl
e-mail: zamowienia@nowela.pl

© Copyright by Elżbieta Zarych 2021

© Copyright by Wydawnictwo NOWELA, Poznań
2021

ISBN: 978-83-67029-32-2 e-book

Wersja cyfrowa książki:

hasło: Kabaret-SP-D7-uJqx-21

Wszelkie prawa zastrzeżone. Każda reprodukcja lub adaptacja całości lub części niniejszej publikacji, niezależnie od zastosowanej techniki reprodukcji (drukarskiej, fotograficznej, komputerowej i in.), wymaga pisemnej zgody wydawcy.

Spis treści

Wstęp	5
Bardzo ważne informacje	7
I. Widzę i opisuję...	9
1. Pozwólcie, że przedstawię...	10
2. Zwierzęta wokół nas	29
3. Co to za miejsce?	40
4. Rzecz w tym	59
II. A to historia!	67
1. Opowiem ci swoją historię...	68
2. Dzieje się!	89
3. Opowieści, historie i historyjki	109
4. Baśnie i legendy	122
III. Różne sprawy, różne opinie	141
1. Życie codzienne	142
2. Od święta	162
3. Refleksje, opinie, emocje	179
IV. Piosenka dobra na wszystko	219
V. Transkrypcje nagrań studyjnych	253
VI. Klucz	305
Spis źródeł internetowych (linki)	331

Od Autorki

Wśród licznych materiałów i ćwiczeń do nauki języka polskiego jako obcego widoczny jest niedobór tych do rozwijania kompetencji rozumienia ze słuchu. Na brak ten skarżą się zarówno lektorzy, wielokrotnie wykorzystujący te same, nieliczne materiały z podręczników, jak i studenci, zwłaszcza ci, którzy chcą samodzielnie poznawać język polski. Może to wydawać się zaskakujące, bo paradoksalnie otacza nas język mówiony, różnego rodzaju wypowiedzi, piosenki, audycje, słuchowiska, audiobooki, podcasty, a także cała masa form łączących fonię i wizję. Problemem dla nauczających i uczących się jest jednak znalezienie materiału dźwiękowego dającego się wykorzystać dydaktycznie. Musi on być adekwatny do poziomu językowego studenta czy grupy, mieć odpowiednią długość i spójność tematyczną (stąd nie zawsze sprawdzają się wycinki większych całości z programów radiowych czy fragmenty audiobooków), a ponadto powinny mu towarzyszyć odpowiednie ćwiczenia sprawdzające, powtórkowe, rozwijające słownictwo, zachęcające do refleksji i pisania itd. Zarówno materiał dźwiękowy, jak i ćwiczenia powinny spełniać wymogi określone w programie nauczania języka polskiego na odpowiednim poziomie (i z myślą o lektoratach i egzaminach certyfikатовych), a więc ich tematykę, ćwiczone formy wypowiedzi, zagadnienia gramatyczne itd.

Ten wybór ćwiczeń z pewnością spełni oczekiwania osób nauczających i uczących się języka polskiego występujące na poziomach średnio zaawansowanym i zaawansowanym. Większość nagrań powstała na jego potrzeby, ale wykorzystano też utwory literackie oraz dostępne w Internecie piosenki, scenki kabaretowe, monologi czy reportaże; ich pochodzenie zostało odpowiednio oznaczone. W nagraniach pojawiają się tematy związane z dniem codziennym i świątecznym, rodziną i przyjaciółmi, pracą i odpoczynkiem, przestrzenią i czasem, różnymi formami aktywności, zainteresowaniami, zwyczajami, obyczajami i życiem społecznym. Oprócz tematycznego układu materiału w publikacji zastosowano także podział na formy wypowiedzi (opis, charakterystyka, opowiadanie, reportaż, wywiad, dialog, dyskusja...), istotne zarówno w rozwoju kompetencji językowych, jak i na egzaminach certyfikатовych. Poszczególne formy wypowiedzi różnią się stopniem trudności i wymagają innego rodzaju koncentracji słuchającego, umiejętności wyodrębniania istotnych informacji spośród wszystkich podanych informacji oraz dźwięków utrudniających rozumienie, a także wsłuchiwanie się w głosy o odmiennej barwie, artykulacji i głośności oraz wypowiedzi o różnym tempie mówienia. Piosenki zostały dobrane tematycznie i reprezentują różne typy utworów, by oprócz doskonalenia rozumienia poszerzyć wiedzę studentów na temat klasyki polskiej piosenki i jej wykonawców.

Część nagrań trwa kilka minut, inne są dłuższe; odpowiednie dla uczących się na poziomie zaawansowanym. Niejednokrotnie uczestnicy kursów, studenci, doktoranci, tłumacze itd., studiujący po polsku i otoczeni językiem polskim na co

dzień, potrzebują do ćwiczeń językowych tekstów obszernych i bardziej skomplikowanych, adekwatnych do długości i stopnia trudności ich wykładów, programów prezentowanych w mediach czy rozmów i dyskusji, w których uczestniczą.

Do nagrań dołączono ćwiczenia sprawdzające rozumienie ze słuchu i utrwalające słownictwo oraz łączące te kompetencje z innymi, np. mówieniem i pisanem, aby jak najszerzej i wielopłaszczyznowo włączyć kompetencje rozumienia ze słuchu w budowanie znajomości języka. Zróżnicowanie zastosowanych ćwiczeń zdecydowanie sprzyja nauce; są wśród nich testy wyboru, ćwiczenia z lukami, zdania do dokończenia i tabele do uzupełnienia, pytania do tekstu i gotowe odpowiedzi, które należy przyporządkować do mówiącego, wyszukiwanie błędów, a także ćwiczenia łączące naukę z zabawą, m.in. przez wprowadzenie rysunku lub gry.

Oznaczenia B i C wskazują na stopień trudności odpowiadający poziomom znajomości języka. Książka nie jest przeznaczona dla studentów początkujących – do rozwijania i utrwalania zasobu ich słownictwa wystarczają proste teksty i dialogi zamieszczone w licznych podręcznikach na poziomie A. W obrębie poziomów językowych zdecydowano się nie dopasowywać poszczególnych nagrań i ćwiczeń do mniejszych całości, a więc B1, B2, C1 i C2, a dodatkowo oznaczyć niektóre na pograniczu B i C, wychodząc z założenia, że wiele zależy od ich celu, a także od indywidualnych predyspozycji uczącego się. Nagrania i ćwiczenia te mogą być bowiem wykorzystywane zarówno na poziomie niższym do wprowadzenia nowego tematu, słownictwa, zagadnienia gramatycznego lub w celu rozwijania danej umiejętności, jak i na poziomie wyższym do utrwalenia materiału, urozmaicenia form zajęciowych czy wprowadzenia elementów zabawy. Niejednokrotnie wykorzystanie poszczególnych ćwiczeń dla poziomu niższego czy wyższego zależy też od wielu innych czynników, jak język ojczysty studenta i znajomość innych języków obcych, a rozumienie ze słuchu może nie iść w parze z innymi kompetencjami, jak znajomość gramatyki i zasób aktywnego słownictwa, rozstrzygające wszak w określaniu poziomu językowego i przypisaniu osoby do danej grupy. Stąd np. u studentów o polskich korzeniach czy mówiących językami słowiańskimi, u których rozumienie ze słuchu przewyższa inne umiejętności, możliwe jest wykorzystanie tekstów przypisanych do wyższego poziomu, a dla studentów z innych kręgów kulturowych niekiedy teksty o adekwatnie określonym stopniu trudności mogą być zbyt trudne. Z wszystkich tych powodów oznaczenie poziomu w książce jest jedynie sugestią, zaś dopasowanie pozostawiam zainteresowanym.

Na końcu książki zamieszczono transkrypcje nagrań studyjnych, a także klucz do ćwiczeń. W kluczu znalazły się wyłącznie rozwiązania ćwiczeń zamkniętych oraz uzupełnione zdania i teksty nagrań pochodzących z Internetu. Bez sugestii rozwiązania pozostawiono ćwiczenia otwarte oraz takie, do których odpowiedzi można sformułować w różny sposób lub samodzielnie znaleźć je w transkrypcji nagrania.

Mam nadzieję, że zaproponowane nagrania i ćwiczenia pomogą w rozwijaniu sprawności rozumienia ze słuchu oraz sprawią, że nauka języka polskiego będzie przyjemnością. Wystarczy nadstawić ucha.

Bardzo ważne informacje

- Publikacja zawiera materiały do słuchania albo do słuchania i oglądania oraz związane z nimi zestawy ćwiczeń.
- Do nagrań odsyłają kody QR. Ikonki informują o liczbie osób mówiących.
- Oznaczenia B i C wskazują na stopień trudności odpowiadający poziomom znajomości języka.
- Kody QR kierują także do reprodukcji obrazów, których dotyczą nagrania i ćwiczenia, oraz do tekstów piosenek przedstawionych w rozdziale IV.
- Każde z ćwiczeń zostało odpowiednio oznaczone dwiema cyframi – pierwsza odnosi się do numeru nagrania, a druga do kolejności ćwiczeń.
- Za każdym razem najpierw posłuchaj nagrania, a następnie wykonaj ćwiczenia. W razie potrzeby skorzystaj z transkrypcji nagrań studyjnych zamieszczonej na końcu książki.
- Przy każdym ćwiczeniu słuchaj nagrania najwyżej dwa razy.
- Pytania najczęściej odnoszą się do informacji pojawiających się kolejno w nagraniach. Gdy jest inaczej, polecenia są odpowiednio sformułowane.
- Czytaj informacje w dymkach przy ćwiczeniach – podpowiadają, w jaki sposób możesz pracować.
- Niektóre oznaczone ćwiczenia możesz wykonać ustnie lub pisemnie albo wykorzystać jako temat do dyskusji w grupie.
- Nie pomijaj wykrzykników – sygnalizują bardzo ważne uwagi.
- Jeżeli pracujesz z nauczycielem, skonsultuj się z nim i zwróć uwagę na wskazane przez niego miejsca. Gdy wykonujesz ćwiczenia samodzielnie, zajrzyj do transkrypcji nagrań. Korzystaj z klucza.
- Jeśli masz taką możliwość, porównuj swoje prace z pracami innych uczących się osób. Warto uczyć się także na cudzych błędach!
- Używaj tego wyboru ćwiczeń z nagraniami również w wersji cyfrowej – kod i hasło znajdziesz na stronie redakcyjnej.

śmy, musimy usiąść, żeby wszystko się uspokoiło. Dlatego też nie witamy się przez, który dzieli te dwa światy. I z tego samego powodu przenosimy młodą żonę przez próg do jej nowego domu, bo w ten sposób domowe duchy, wprowadzając obcą.

Red. – Czyli jednak jestem przesądny, i przez próg się nie witam, i żonę kiedyś przeniosłem... A co z tymi, które chrześcijaństwo

dr KS – To choćby wszystkie związane z diabłem, czarownicami, złymi mocami. Kościół, walcząc ze złem, przyczynił się do upowszechnienia wiary w jego sługi, w znaczenie czarnych kotów, sów, i tak dalej. Ale też funkcji amuletów na szczęście: krzyżyków, aniołków, postaci świętych...

Red. – Ale chyba czymś innym jest noszenie krzyżyka niż noszenie koniczynki? Tutaj zaprotestuję.

dr KS – Z punktu widzenia nie. Wszystkie religie mają swoje wierzenia i, które chronią człowieka przed złymi mocami albo opiekę dobrych. Bo wynika to z potrzeby człowieka, z jego strachu. Tak samo uniwersalne są pewne skojarzenia, choćby przypisywanie negatywnych dołowi czy stronie lewej, a dobrych górze i stronie prawej. Tak więc wstawanie z łóżka lewą nogą sprowadza pecha, a słoń z do góry czy podkowa ułożona do góry – szczęście. I to, że wiele skojarzeń, a przesady są pewnym uproszczeniem w relacji i skutek, wynikają też z obserwacji przyrody.

Red. – Podobno niektóre wynikają też z obserwacji przyrody.

dr KS – Oczywiście, choćby taki, że jaskółki nisko latają, więc będzie deszcz. Zamiast całe rozumowanie: będzie deszcz, więc jest większa powietrza, przez co owady, w tym, niżej latają, żeby nie skrzydełek, a za nimi też niżej latają zjadające je jaskółki, mawia się w uproszczeniu i to odwrotnie: jaskółki nisko latają, więc będzie deszcz. Wygląda to na jakieś wierzenie, na przesąd, ale jest po prostu wynikiem obserwacji przyrody.

Red. – Skąd ta potrzeba przesądów?

dr KS – Jak mówiłem: ze strachu. Świat człowieka jest wrogi. Może się zdarzyć wiele złych rzeczy i człowiek szuka choćby małych rzeczy, które mogą mu pomóc, go, zapewnić trochę szczęścia. I dać poczucie bezpieczeństwa. Bo wszystkie, obojętnie jakie, pomagają czuć się bezpiecznie. Idziemy na egzamin, mamy ważną prezentację w pracy itd., więc bierzemy coś na szczęście. Może być to coś standardowego, ale też coś indywidualnego, np. szczęśliwa koszulka, szczęśliwy długopis,

który się dostało „na szczęście” i już kiedyś zadziałał. Bo jeśli mieliśmy już to ze sobą i nam się udało, to wierzymy w tej rzeczy i kolejny raz znowu ją zabierzemy. Oczywiście to nie ona nam pomaga, ale my mniej się denerwujemy, ale czy nie lepiej zabrać maskotkę, niż leki uspokajające?

Red. – Nigdy tak dotąd o tym nie myślałem...

dr KS – Mają swoje maskotki czy talizmany sportowe, firmy i różne instytucje. Może nawet Pana ulubiony piłki nożnej. A jak słyszałem, jest Pan wiernym kibicem jednej z takich drużyn...

Red. – Czyli jak się okazuje jestem człowiekiem przesądnym, a jeszcze godziny temu wydawało mi się, że nie.

dr KS – Tak, bardzo często tak bywa, hahaha! Jeśli interesują Pana i Państwa przesady, to właśnie wydaję książkę na ten temat.

Red. – To życzę, żeby okazała się bestsellerem!

dr KS – Nie dziękuję! A na dodatek w niemalowane drewno.

Red. – I to wręcz idealne zakończenie naszej rozmowy. Bardzo dziękuję i czekamy na książkę.

- b) Porównaj uzupełniony tekst z jego transkrypcją i popraw błędnie zapisane wyrazy.
c) Ułóż zdania niezwiązane z przesądami, używając nowo poznanych lub niezbyt dobrze znanych wyrazów i zwrotów.

Ćwiczenie 49.6

Na podstawie wypowiedzi scharakteryzuj

- a) redaktora,
b) eksperta.

Ćwiczenie możesz wykonać pisemnie lub ustnie.

50 Przegląd Tygodnia

Posłuchaj audycji, a następnie wykonaj ćwiczenia.

Ćwiczenie 50.1

Przygotuj wydarzenia, o których mowa, do konkretnych dni.

1. Poniedziałek:
2. Wtorek:
3. Środa:

4. Czwartek:
5. Piątek:
6. Sobota:
7. Niedziela:

Ćwiczenie 50.2

Dokończ podane zdania zgodnie z informacjami podanymi w nagraniu.

1. Audycja *Przegląd Tygodnia*
2. Profesor Anna Janik jest z zawodu, dlatego
3. Zdaniem profesor Janik wprowadzenie obowiązku szkolnego dla 6-latków wynika z
4. Celem rządu realizującego reformę edukacji było
5. Zaletą wcześniejszego pójścia dzieci do szkoły jest, natomiast wadą
6. Konflikty na świecie są wywołane
7. Sytuacja w Afryce
8. Dla pieniędzy
9. Misje humanitarne
10. Turyści przysparzają problemów
11. Finansowanie akcji ratowniczych
12. Ludzkie wady
13. Na festiwalu filmowym sukces
14. Psy ze schroniska niejednokrotnie
15. W akcjach charytatywnych udział

Ćwiczenie 50.3

Scharakteryzuj gości na podstawie poglądów wyrażonych w programie.

Ćwiczenie możesz wykonać pisemnie lub ustnie.

1. Bogdan Nowicki:
2. Anna Janik:

Ćwiczenie 50.4

a) Uzupełnij w tekście brakujące wyrazy.

Red – Dzień dobry! Witamy w audycji *Przegląd Tygodnia*. Jak zwykle wydarzenia będą znany dziennikarz Bogdan Nowicki i profesor Anna Janik. Dzień dobry Państwu!

AJ – Dzień dobry! Jak ten tydzień szybko minął!

BN – Ale za to możemy znowu spotkać się z Państwem i porozmawiać o wydarzeniach.

Red – Które z wydarzeń uznają Państwo za wyjątkowo ważne w tygodniu?

AJ – To oczywiście zależy, z jakiej perspektywy. Czy myślimy o wydarzeniach politycznych, czy kulturalnych, czy międzynarodowo, czy lokalnie.

Red – A dla Pani?

AJ – Jako dla socjologa wyjątkowo ważne wydaje mi się wprowadzenie zmian w systemie edukacji. Ten wprowadzony we wtorek program, zarówno początku rozpoczęcia nauki na wiek 6 lat, jak i zmiana liczby lat nauki w szkole średniej wpłynie na wiele spraw.

Red – Na przykład?

AJ – Cały ten system ma celu skrócenie nauki szkolnej i szybsze wypuszczanie na rynek pracowników, którzy będą mogli budżet.

BN – Ja jeszcze dodał kwestie przedszkoli. Sześciolatki idące wcześniej do szkoły, to więcej miejsc w przedszkolach dla innych dzieci.

AJ – No tak, ale mniej miejsc w szkołach! Jak poradzą sobie szkoły z taką liczbą?

Red – No i jeszcze rodzice, którzy protestują, że dzieciom zabiera się dzieciństwo i że nie wszystkie są gotowe do obowiązków szkolnego.

AJ – Takie są skutki decyzji bez społecznych... Widzę to też w szkole mojej wnuczki.

Red – Zobaczymy, jak się to rozwinie. Tymczasem przyjrzyjmy się też innym wydarzeniom.

BN – Ja bym zwrócił uwagę na narastające od jakiegoś czasu konflikty na świecie. Może to nas bezpośrednio nie, ale to zawsze efekt długoterminowy. Poniedziałkowa wypowiedź prezydenta USA tylko sytuację. We wtorek najpierw zareagowały Chiny, a dzień potem Rosja. To do niczego dobrego nie prowadzi. Do tego manifestacje prawie we wszystkich krajach związanych w różny sposób z tymi mocarstwami. Czwartek Meksyk,

piątek Ukraina i Azja Południowo-Wschodnia, zwłaszcza Tajwan. Z jednej strony USA, Rosja i Chiny muskuły i pokazują przeciwnikom, kto tu jest ważniejszy i silniejszy, a z drugiej na międzynarodowej udają niewinne jagniątka. I do tego, jak mówiłem, chwytają się różnych środków dla zmanifestowania swojej dominacji w krajach.

AJ – I w Afryce. Afryka to dzisiaj też pole o wpływy.

Red – I o pieniądze.

AJ – Jeśli nie wiemy, o co chodzi, to zawsze o pieniądze. Słabszych wykorzystuje się na różne sposoby. A teraz na dodatek dała możliwość zwiększenia eksportu.

BN – Stąd ta czwartkowa umowa o eksporcie żywności do Afryki Środkowej. Widać, że jeśli chodzi o pieniądze, to USA i Rosja potrafią się dogadać. Czasem mam wrażenie, że te ich konflikty to tylko

AJ – Ja jeszcze podkreślę, że w tej sytuacji zintensyfikowała się działalność humanitarnych. Także z naszego kraju w ubiegłym tygodniu poleciały aż dwa transporty. We wtorek z żywnością, a w środę z lekami i pomocą medyczną.

Red – Skoro jesteście medycynie, to co sądzą Państwo o akcji w górach w ubiegłą sobotę?

BN – Wie Pan, czasem brak mi słów. Ludzie wychodzą w góry bez przygotowania, nie zwracają uwagi na charakter gór, zmienność pogody, możliwość pojawienia się także wtedy, gdy na nizinach ciepło i słonecznie. I na dodatek nikogo nie informują o swojej wycieczce.

AJ – A już od dawna mówi się o tym, że nocujący w schroniskach i hotelach górskich muszą mieć obowiązek podawania w czasu i celu wyprawy. I konsultowania warunków atmosferycznych.

Red – No tak, ale co z tymi, jak to małżeństwo, które wyszło w sobotę, którzy nocują na prywatnych? Jak nad nimi zapanować?

BN – Nie da się. Choćby wprowadził milion zakazów i nakazów, to głupota ludzka jest większa. W sumie myślę, że jeśli ktoś chce zginąć, to wychodzi własną odpowiedzialność i już.

AJ – Ale potem jest akcja ratownicza i nieodpowiedzialni ryzykują też ratowników, nie tylko własne. Tak jak ostatnio.

Red – No tak, turystów udało się bezpiecznie sprowadzić, ale zginął jeden z ratowników. Trwa na pomoc jego rodzinie. Na stronie naszej audycji znajdują Państwo numer konta.

BN – Coś się we mnie, kiedy myślę, że to nasze wspólne pieniądze, które mogłyby pójść na lepszy cel. Może gdyby takie akcje musieli za nie zapłacić z własnej kieszeni, to byłoby ostrożniejsi.

AJ – Ja nie jestem taką optymistką...

Red – Kolejny problem bez dobrego wyjścia.

AJ – I kolejny wywołany ludzkimi wadami. Bo ludzka głupota i są niezmiernie.

Red – A czy znaleźli Państwo w ubiegłym tygodniu jakiś pozytywny akcent? Spróbujmy w tym złych informacji znaleźć jakąś dobrą.

AJ – Ja wymienię sukces Lucjana Zaremby na festiwalu filmowym w Wenecji. Nagroda, którą otrzymał w piątek, dla najlepszego filmu i reżyserię to jedno, ale o wiele ważniejsze jest przyjęcie filmu przez publiczność. Ja zawsze mam nadzieję, że sztuka potrafi ludzkie serca i pokaże też jasną stronę człowieka.

BN – Tak, ten film o tragedii rodzinnej jest naprawdę

Red – A jaki Pan, Panie Bogdanie, pozytywny przykład z ubiegłego tygodnia?

BN – Ja zwrócę uwagę na organizowaną przez naszą redakcję weekendową akcję adopcji psów ze schroniska. Udało się znaleźć dom dla piętnastu czworonogów.

AJ – Miejmy nadzieję, że to nie tylko serca i działanie pod wpływem zaangażowanych w akcję znanych aktorów i że część psów tam za jakiś czas nie wróci.

Red – Ależ Pani jest pesymistką!

AJ – Po prostu realistką. Ale zawsze trzeba mieć nadzieję.

Red – I tym optymistycznym kończymy dzisiejszą audycję. Bardzo dziękuję naszym gościom za dyskusję i Państwu za uwagę. Do usłyszenia za tydzień!

- b) Porównaj uzupełniony tekst z jego transkrypcją i popraw błędnie zapisane wyrazy.
c) Ułóż zdania z nowo poznanymi wyrazami, zwrotami i wyrażeniami.

Ćwiczenie 50.5

Wybierz jeden z problemów omówionych przez ekspertów, a następnie

- a) podaj opinie obojga gości programu na jego temat.
b) wyraż własne zdanie, odnosząc się do ich opinii.

51 Ewelina Karpacz-Oboładze, Kopalnia przedmiotów

Posłuchaj nagrania z 2020 r. z cyklu *Reportaż w Trójce*, a następnie wykonaj ćwiczenia.

Ćwiczenie 51.1

Odpowiedz na pytania.

1. Gdzie w Warszawie znajduje się sklep „Kopalnia”?
.....
2. Kim są właściciele tego sklepu?
.....
3. Dlaczego Waldemar i Agnieszka założyli sklep, fundację i grupę wsparcia?
.....
4. Na jakiej zasadzie działa sklep?
.....
5. Co znajduje się w sklepie?
.....
6. Jaki jest warunek przyjęcia przedmiotów do sklepu?
.....
7. Dlaczego klienci kupują tu ubrania?
.....
8. Co najbardziej cenią klienci tego sklepu?
.....
9. Komu pomagają Waldemar i Agnieszka?
.....
10. Kto jeszcze pracuje na rzecz sklepu i na jakiej zasadzie?
.....
11. Jakie zwierzę mieszka w sklepie i skąd się wzięło?
.....
12. Jak wyceniane są przedmioty w sklepie?
.....
13. Co dzieje się z pieniędzmi ze sprzedaży przedmiotów?
.....
14. Co w trakcie nagrywania reportażu przynosi zagubiona klientka?
.....

15. Jakie przedmioty – według Waldemara – sprzedają się najlepiej?
.....
16. Dlaczego ludzie przynoszą tu przedmioty, zamiast oddać je innym organizacjom?
.....
17. Gdzie przechowywane są przedmioty?
.....
18. Jakie emocje budzi przychodzących tu ludziach to miejsce?
.....
19. Jakie przedmioty najbardziej zachwycają klientów?
.....
20. Jak właściciele pomagają domom samotnej matki?
.....

Ćwiczenie 51.2

W jakim kontekście pojawiają się w nagraniu poniższe zwroty i wyrażenia? Ułóż z nimi zdania odnoszące się do treści reportażu.

1. sceniczne stroje
.....
2. na tyłach
.....
3. w dobrym stanie
.....
4. w pierwszej kolejności
.....
5. mieć swoje lata
.....
6. piękny krój
.....
7. do zwrotu
.....
8. renowacja mebli
.....
9. koordynacja ruchów
.....
10. wolnoamerykanka
.....

11. wspierać się nawzajem

.....

12. składować

.....

13. chodzić (za kimś) jak pies

.....

14. wikt i opierunek

.....

15. pozytywne nastawienie

.....

16. pogorzelnicy

.....

17. dostać na start

.....

18. zagracić

.....

19. uszczęśliwiać

.....

20. grzebać

.....

Ćwiczenie 51.3

a) W wypowiedziach z reportażu uzupełnij brakujące wyrazy.

1. Piękną ze Szwajcarii, *made in Switzerland*, koszulkę sportową, jak trzeba by na pójść, i koszulkę z Davidem Bovi, jak trzeba by na imprezę pójść.
2. Jest tak, że w sklepach można na wszystkie okazje. Kupić i koszulkę na imprezę. I do herbaty, jak trzeba by z mamą posiedzieć przy herbacie. Tak że można w różne dziedziny tu uderzyć.
3. Jesteśmy w sklepie „Kopalnia”. Sklep jest charytatywny, się na ulicy Białostockiej 9, i to mniej więcej jest na tyłach Wileńskiego, przy „Koneserze”.
4. Jak ktoś ma jakieś niepotrzebne w domu rzeczy, które już są, ale są w dobrym stanie, czy to jest, gospodarstwo domowe, nieduże meble czy jakieś tam inne rzeczy, może je do nas przynieść.

5. Jeżeli na przykład chodzi o odzież, to musi być po prostu i w dobrym stanie, czyli bez dziur, bez, bo przekazujemy to w większości dalej osobom potrzebującym. Jeżeli chodzi o inne rzeczy, po prostu muszą być i w dobrym stanie.
6. W pierwszej rzeczy, które tutaj trafiają, są segregowane, i jeżeli mówimy o odzieży, to jest segregowana po prostu poszczególne ośrodki.
7. Ja wybrałam taką bluzkę z grubej bawełny i po widać, że jest ona vintage, czyli ma swoje lata. Jest bardzo porządna, ma piękny, którego się nie spotka już w żadnych współczesnych sklepach.
8. Ostatnio oddała kilka takich ubrań. „Adam, zrób coś z tym!”, i też nie chciałem je do takich sklepów *stricte* dla bezdomnych, gdzie ludzie bezdomni mogą po prostu za darmo ubrania.
9. 9) Słuchajcie panie, powiem wam, wbrew pozorom, to co się słyszy, książki sprzedają się najlepiej. Przychodzą ludzie, kupują, względu na wiek.
10. Pracowałem właśnie w budownictwie, mebli robiłem, wieloma rzeczami się zajmowałem. Ja lubię wyzwania, tak że... Zbieractwo bardzo lubię, wszystko kolekcjonuję od noży przez fajki po różnego typu gadżety, meble. Mam takiego, że on mi mówi, że wszystko mi jest potrzebne i na pewno źle się czuł, jak nie będę tego miał.
11. No my też troszkę inaczej to sobie wyobrażaliśmy, że inaczej troszkę działa, że większe wsparcie jest, większa jest tych ruchów między instytucjami, nawet takimi domami dziecka, domami samotnej matki czy innymi instytucjami. Okazuje się, że tak powiem, wolnoamerykanka i każdy sobie. I to nas boli.
12. Koleżanka ostrzegała, że tu właśnie tak jest, że się wszystko zabrać do domu.
13. Stefan jest żółwiem, żółwiem jest, wodno-ładowym, a w ogóle to jest najwspanialszy, żółw w Warszawie.
14. Tutaj mamy sąsiadki, przyniosły go. Oczywiście wcześniej się umówiły, że chciały go oddać. Byliśmy trochę w szoku, bo były nasze początki, a tu żywe zwierzę.
15. Z nim się nie mieć złego dnia, bo on tak rozwesela. I on zawsze jest z nastawieniem.